

ombudsman

veřejný ochránce práv

Vaše značka

Sp. zn. 2450/2020/VOP/JSV

Č. j. KVOP-33633/2021

Datum 9. srpna 2021

Vážená paní

Ing. Klára Dostálová

ministryně

Ministerstvo pro místní rozvoj

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha

Vážená paní ministryně,

rád bych se na Vás obrátil v záležitosti podnětu manželů A. A. a B. A., paní C. a pana D., právně zastoupených advokátem Mgr. Pavlem Říčkou, Ad Acta Advokátní kancelář, s. r. o., Türkova 2319/5b, 149 00 Praha 4 (dále „stěžovatelé“).

Předmětem šetření byl postup stavebního úřadu Obecního úřadu obce X (dále „stavební úřad“) a instančně nadřízeného odboru územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Středočeského kraje (dále „krajský úřad“) při posuzování námítky stěžovatelů o užívání rodinného domu č. p. Y na pozemku st. p. č. W v k. ú. V, ul. Z, obec X (dále „rodinný dům“), v rozporu s kolaudovaným stavem jako zařízení péče pro děti předškolního věku v dětské skupině (dále „dětská skupina“).

Dle internetového portálu¹ byl provoz dětské skupiny v rodinném domě zahájen k 1. 9. 2016. Jde o bilingvní česko-anglické jesle a školku určenou pro děti ve věku od 6 měsíců do 6 let. Maximální kapacita je 24 dětí. Provozní doba je celoroční (s výjimkou státních svátků a vánočních prázdnin) od 7:30 do 18:00 hodin. Stěžovatelé sdělili, že dětská skupina je provozována v celém rodinném domě.

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě

Dne 16. 3. 2021 jsem vydal ve věci podnětu stěžovatelů závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě. Závěrečnému stanovisku předcházela zpráva o šetření, kterou jsem vydal dne 16. 3. 2021. Oba dokumenty příkládám.

Neztotožnil jsem se s právním názorem stavebního a krajského úřadu, že dětskou skupinu lze provozovat v rodinném domě bez projednání v řízení o změně v užívání stavby.² Navrhl jsem proto stavebnímu a krajskému úřadu konkrétní nápravná opatření.

Stavebnímu úřadu jsem mimo jiné navrhl, aby v souladu s právní argumentací, kterou jsem uvedl ve zprávě o šetření a závěrečném stanovisku, provedl v rodinném domě kontrolní prohlídku stavby a na základě zjištění na místě samém uplatnil nástroje kontrolní prohlídky stavby, tj. vyzval vlastníka rodinného domu, aby bezodkladně ukončil nepovolený způsob

1 Soukromé školky v Praze; dostupný na [odkaz na web]

2 Ustanovení § 126 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

užívání této stavby.³ Současně jsem mu navrhl, aby vlastníka rodinného domu poučil o možnosti usilovat o povolení změny v užívání této nemovitosti jako zařízení pro péči o děti předškolního věku v dětské skupině.⁴

Krajskému úřadu jsem navrhl, aby ve své budoucí správní praxi přijal právní argumentaci k otázce provozu dětské skupiny z pohledu veřejného stavebního práva, kterou jsem uvedl ve zprávě o šetření a závěrečném stanovisku.

Vyjádření úřadů k závěrečnému stanovisku s návrhem opatření k nápravě

Krajský úřad

Dne 13. 4. 2021 jsem obdržel vyjádření⁵ Mgr. Jana Louška, ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje (dále „ředitel krajského úřadu“), který mě vyrozuměl, že krajský úřad nebude činit v daném případě navržená opatření, neboť stavební úřad splnil mnou navržené opatření k nápravě a nařídil kontrolní prohlídku rodinného domu.

Krajský úřad se nevyjádřil k nápravnému opatření, zda akceptuje moji právní argumentaci k danému případu.

Stavební úřad

Dne 17. 6. 2021 jsem obdržel vyjádření⁶ stavebního úřadu. Z něho vyplývá, že stavební úřad dne 22. 4. 2021 provedl kontrolní prohlídku rodinného domu. K účasti na kontrolní prohlídce přizval zástupce orgánu ochrany veřejného zdraví, inspektorátu bezpečnosti práce a Ministerstva práce a sociálních věcí. Zástupce orgánu ochrany veřejného zdraví neshledal nedostatky v provozu dětské skupiny. Zástupce inspektorátu práce se z účasti na kontrolní prohlídce omluvil a zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí se nedostavil.

Stavební úřad mi sdělil, že ohledáním na místě samém zjistil, že nedošlo k změně účelu užívání rodinného domu. Jelikož dětskou skupinu lze provozovat i v rodinném domě, nebude proto stavební úřad přijímat vůči vlastníkovi žádná opatření k nápravě. V závěru svého vyjádření uvedl, že není zřejmé, zda je v rodinném domě provozována dětská skupina, nebo zařízení pro výchovu dětí předškolního věku s tím, že posouzení této otázky je v kompetenci Ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud by stavební úřad obdržel podnět Ministerstva práce a sociálních věcí, že v objektu není provozována dětská skupina, ale zařízení pro výchovu dětí předškolního věku, zahájil by řízení o nepovolené změně užívání rodinného domu.

3 Ustanovení § 134 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

4 Ustanovení § 126 a násl. stavebního zákona.

5 Č. j. 035323/2021/KUSK, ze dne 12. 4. 2021.

6 Sp. zn. SU/1510/21/Lh/KP, ze dne 14. 6. 2021.

Závěrečné hodnocení věci

Podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv⁷ je úřad povinen do 30 dnů od doručení závěrečného stanoviska sdělit ochránci, jaká opatření k nápravě provedl. Podle ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv, jestliže úřad povinnost podle odst. 1 nesplní, nebo jsou-li opatření k nápravě podle názoru ochránce nedostatečná, ochránce vyrozumí nadřízený úřad.

Opatření přijatá stavebním a krajským úřadem považuji za nedostatečná. K tomu podávám ve vazbě na zprávu o šetření a závěrečné stanovisko dodávám.

Zákon o dětské skupině⁸ ukládá provozovat dětskou skupinu v místnostech, které splňují technické požadavky na stavby kladené stavebními předpisy na byt, obytnou místnost nebo pobytovou místnost.

Nepopírám, že zákon o dětské skupině výslovně nepodmiňuje vznik (registraci) dětské skupiny souhlasem, resp. vyjádřením příslušného stavebního úřadu, že místnosti, ve kterých se předpokládá provoz dětské skupiny, splňují technické požadavky na stavby kladené stavebními předpisy na byt, obytnou místnost nebo pobytovou místnost.⁹ Nicméně uvedené neznamená, že dětskou skupinu je možné zřídit a provozovat v jakémkoliv objektu a v jakémkoli rozsahu. Jinými slovy, zákon o dětské skupině nevyklučuje působnost jiných správních úřadů, kterým zákonodárce svěřil ochranu veřejných zájmů. K nim bezesporu náleží také stavební úřady, kterým stavební zákon uložil provádět ve veřejném zájmu stavební dozor a uplatňovat dozorová oprávnění s cílem zajistit užívání stavby jen k povolenému účelu.

Závěr stavebního úřadu, že provoz dětské skupiny v rodinném domě je v souladu se stavebním zákonem, musím hodnotit jako nepřezkoumatelný, kolidující s ustanovením § 3 správního řádu.¹⁰ Stavební úřad se nezabýval všemi podstatnými okolnostmi věci. Vyjádření stavebního úřadu k závěrečnému stanovisku opět postrádá informaci o velikosti podlahové plochy dětské skupiny z celkové podlahové plochy rodinného domu, posouzení souladu této aktivity se závaznými limity Územního plánu obce X. V podrobnostech v plném rozsahu odkazuji na zprávu o šetření a závěrečné stanovisko.

Důvody stavebního úřadu zpochybňující, že v rodinném domě není provozována dětská skupina, ale zařízení pro péči o děti předškolního věku, považuji za účelový. Předmětná dětská skupina je evidována v seznamu dětských skupin zveřejněných na webovém portálu spravovaném Ministerstvem práce a sociálních věcí.¹¹ Navíc stavební úřad v dosavadním průběhu šetření ani ve svých písemnostech, které mi zaslal, ani v komunikaci se stěžovateli nezpochybňoval, že jde o dětskou skupinu ve smyslu zákona o dětské skupině.

7 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

8 Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o dětské skupině“).

9 Ustanovení § 14 zákona o dětské skupině.

10 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

11 Dostupná na: www.dsmpsv.cz v sekci Najděte si svou dětskou skupinu.

Šetření ve věci podnětu stěžovatelů jsem vedl s maximální objektivitou tak, aby byla nastolena rovnováha mezi zájmy vlastníka rodinného domu či provozovatelem dětské skupiny na straně jedné a oprávněnými zájmy vlastníků sousedních nemovitosti na zajištění kvality prostředí na straně druhé.

Závěr

Vážená paní ministryně, se zřetelem k výše uvedenému Vás v souladu s ustanovením § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv vyrozumívám, že stavební úřad Obecního úřadu obce X a Krajský úřad Středočeského kraje neprovedl dostatečná opatření k nápravě ve věci posouzení, zda je rodinný dům užíván v souladu s kolaudovaným stavem. Ponechávám na Vašem uvážení, jaká opatření se z titulu ústředního správního úřadu rozhodnete přijmout. V této souvislosti si Vás dovoluji požádat o sdělení informací k případu ve lhůtě 30 dnů.

Již nyní bych Vás rád informoval, že jsem se rozhodl systémově věnovat otázkám provozu dětských skupiny ve vazbě na předpisy veřejného stavebního práva. Předpokládám oslovit vybrané obecné stavební úřady a získat informace o postupech při posuzování záměrů stavebníků (provozovatelů) zřídit dětskou skupinu v objektech, které jsou kolaudovány k jiným účelům. Data, která takto získám, poskytnu ústředním správním úřadům, mimo jiné, i Ministerstvu pro místní rozvoj jako podklad pro jednání s cílem sjednotit správní praxi.

Rozhodl jsem se rovněž využít sankčního oprávnění podle § 20 odst. 2 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv a s postupem šetřených správních úřadů (tj. Obecního úřadu obce X a Krajského úřadu Středočeského kraje) v dané kauze seznámit veřejnost.

Tímto daný případ formálně uzavírám. O důvodech ukončení věci vyrozumím stěžovatele a další dotčené správní úřady.

Děkuji Vám za vstřícnost a spolupráci.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Přílohy

Zpráva o šetření ze dne 2. 11. 2020

Závěrečné stanovisko ze dne 16. 3. 2021